

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Elena Covalenco,

Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpaților

Guzun Grigore XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX

și

Cebotari Vitalie XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 03.07.2014 - 08.06.2016;

2. Instanța de apel: 28.06.2016 - 31.10.2016;
11.05.2017 - 07.05.2018;

3. Instanța de recurs: 12.12.2016 - 04.04.2017;
11.07.2018 - 20.11.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08 iunie 2016, Guzun Grigore și Cebotari Vitalie au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal la câte 5 ani închisoare, pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal, Bazatin Vitalie, pe motiv că în acțiunile acestuia nu s-a constatat existența faptului infracțiunii, în privința căruia hotărârea nu se contestă.

2. Prima instanță a constatat că:

- *Cebotari Vitalie*, activând în funcția de inspector al poliției criminale a Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani al CGP mun.Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr.26EF din 06.06.2008, emis de către Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a încălcat grav cerințele art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituție, art.1, 2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14 și 15 din Legea cu privire la poliție nr.416-XII din 18.12.1990, pct.16 lit.a), b) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10.05.2006 și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, conform cărora, în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un

garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, depășirea de către colaboratorii poliției a atribuțiilor lor în ceea ce privește aplicarea forței atrage după sine răspunderea prevăzută de lege, iar fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul R.Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, este dator să procedeze în conformitate cu atribuțiile stabilite prin această lege, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații și mărturisiri cu privire la maltratarea și extorcarea banilor de la Verdeș Alexandru, de a-l pedepsi pentru fapta ilicită, de comiterea căreia îl bănuia, de a-l intimida și de a face presiune asupra acestuia, i-a provocat, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice fizice și psihice, acțiuni de tortură, în următoarele circumstanțe:

La data de 28 martie 2010, după orele amiezii, Cebotari Vitalie, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorul Secției poliție criminală a Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Guzun Grigore și stagiarul pentru funcția de inspector operativ al poliției criminale a Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Bazatin Vitalie a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta Comisariatului de poliție a sectorului Buiucani mun.Chișinău (după cum se numea la acel moment), în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, care ar fi avut loc la 27 martie 2010 în sect.Centru al mun.Chișinău. Fiind luat în biroul de serviciu al lui Cebotari Vitalie din incinta Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Cebotari Vitalie, dându-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor, informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru, i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu palmele peste față, după care l-a pus pe Curoglu Igor cu fața la perete, cu picioarele desfăcute și i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele în zona interioară a membrilor inferioare, provocându-i în mod intenționat dureri și suferințe puternice, fizice și psihice.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, Cebotari Vitalie, văzând că Curoglu Igor refuză să semneze o declarație din numele său, urmărind scopul înjosirii și înfrângerii rezistenței fizice și psihice a acestuia, a scos dintr-un cuier confecționat din metal, ce se afla în birou, țeava acestuia și i-a aplicat ultimului un șir de lovituri în regiunea pieptului, după care, având intenția cauzării unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, l-a așezat pe scaun, obligându-l să întindă mâinile pe masa, lovindu-l de câteva ori cu dosul unei rigle confecționate din metal peste degetele mâinilor.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, caracterizate prin: echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc). Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la partea vătămată: echimozele de la nivelul fețelor interne ale coapselor, conform „Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către partea vătămată.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.228a-2014, s-a stabilit că, în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, care din spusele acestuia s-au manifestat prin

cefalee, dereglări de somn, anxietate sporită, hipervigilență, tensionare, instabilitate emoțională și scăderea nivelului de autoapreciere, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegățiile numitului despre tortură.

- *Guzun Grigore*, activând în funcția de inspector al poliției criminale al Secției de poliție orașul Durlești a Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani al CGP mun.Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr.282EF din 23.06.2009, emis de către Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a încălcat grav cerințele art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituție, art.1, art.2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14 și 15 din Legea cu privire la poliție nr.416-XII din 18.12.1990, pct.16 lit.a), b) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10.05.2006 și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, conform căroră, în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, depășirea de către colaboratorii poliției a atribuțiilor lor în ceea ce privește aplicarea forței atrage după sine răspunderea prevăzută de lege, iar fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul R.Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, este dator să procedeze în conformitate cu atribuțiile stabilite prin această lege, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații și mărturisiri cu privire la maltratarea și extorcarea banilor de la Verdeș Alexandru, de a-l pedepsi pentru fapta ilicită, de comiterea căreia îl bănuia, de a-l intimida și de a face presiune asupra acestuia, i-a provocat, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice fizice și psihice, acțiuni de tortură, în următoarele circumstanțe:

La data de 28 martie 2010, după orele amiezii, Guzun Grigore, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorul Secției poliție criminală a Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Cebotari Vitalie și stagiarul pentru funcția de inspector operativ al poliției criminale a Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Bazatin Vitalie a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani, mun.Chișinău (după cum se numea la acel moment), în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, care ar fi avut loc la 27 martie 2010, în sect.Centru al mun.Chișinău. Guzun Grigore, dându-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor, informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru, i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu picioarele în zona interioară a membrilor inferioare, în timp ce Curoglu Igor stătea cu fața la perete și picioarele depărtate.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, caracterizate prin: echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc). Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la partea vătămată: echimozele de la nivelul fețelor interne ale coapselor, conform

„Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către partea vătămată.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.228a-2014, s-a stabilit că, în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, care din spusele acestuia s-au manifestat prin cefalee, dereglări de somn, anxietate sporită, hipervigilență, tensionare, instabilitate emoțională și scăderea nivelului de autoapreciere, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegațiile numitului despre tortură.

De către organul de urmărire penală, inculpatul *Bazatin Vitalie* a fost învinuit de faptul că, efectuând stagierea la CPs Buiucani a CGP mun. Chișinău, pentru funcția de inspector al poliției criminale acționând cu titlul oficial fiind cunoscut cu Cebotari Vitalie și Guzun Grigore, și știind că ultimii activează în calitate de inspectori ai Secției poliție criminală a CPs Buiucani, conștientizând că Cebotari Vitalie și Guzun Grigore sunt persoane cu funcție de răspundere, punând la cale săvârșirea împreună cu ultimii a unor acțiuni de tortură, le-a acordat sprijin și chiar a contribuit activ la executarea actelor criminale, acționând împreună și de comun acord.

Astfel, Bazatin Vitalie împreună cu Cebotari Vitalie și Guzun Grigore au încălcat grav cerințele art. 3 CEDO adoptată la Roma la 04.11.1950, art. 24 alin. (2) din Constituția R.Moldova, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații și mărturisiri cu privire la maltratarea și extorcarea banilor de la cet. Verdeș Alexandru, de a-l pedepsi pentru fapta ilicită, de comiterea căreia îl bănuia, de a-l intimida și de a face presiune asupra acestuia, i-a provocat, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice fizice și psihice lui Curoglu Igor, acțiuni de tortură, în următoarele circumstanțe:

La 28.03.2010, aproximativ după orele amiezii, Bazatin Vitalie, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorii Secției poliție criminală a CPs Buiucani, mun. Chișinău, Guzun Grigore și Cebotari Vitalie a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta CPs Buiucani (după cum se numea la acel moment) mun. Chișinău în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, care ar fi avut loc la 27.03.2010 în sect. Centru al mun. Chișinău. Fiind luat în biroul de serviciu al lui Cebotari V. din incinta CPs Buiucani, amplasat în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor, 12, Cebotari Vitalie dându-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu palmele peste față, după care l-a pus pe Curoglu Igor cu fața la perete, cu picioarele desfăcute și i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele în zona interioară a membrelor inferioare, provocându-i în mod intenționat dureri și suferințe puternice, fizice și psihice.

În continuarea acțiunilor sale ilegale Bazatin Vitalie văzând că Curoglu Igor refuză să semneze o declarație din numele său, urmărind scopul înjosirii și înfrângerii rezistenței fizice și psihice a acestuia, a scos dintr-un cuier confecționat din metal ce se afla în birou țeava acestuia și i-a aplicat ultimului un șir de lovituri în regiunea pieptului, după care având intenția cauzării unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, l-a așezat pe Curoglu Igor pe scaun, obligându-l să întindă mâinile pe masă, lovindu-l de câteva ori cu dosul unei rigle confecționate din metal peste degetele mâinilor.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, caracterizate prin: echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc). Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la partea vătămată: echimozele de la nivelul fețelor interne ale coapselor, conform „Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către partea vătămată.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.228a-2014 s-a stabilit că în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat o traumă psihologică de intensitate ușoară, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegațiile lui Curoglu Igor despre tortură.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- procuror, care a solicitat casarea acesteia în partea achitării lui V.Bazatin, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acesta să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei;

- avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților și inculpații, care au solicitat casarea acesteia în partea condamnării acestora, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Cebotari și G.Guzun să fie achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal, pe motiv că fapta nu constituie infracțiune, invocând că nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate; - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; - instanța a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei; - nu a înlăturat divergențele din declarațiile părții vătămate și ale martorilor; - nu și-a motivat soluția pronunțată prin prisma probelor prezentate, ci doar le-a enumerat pe cele ale acuzației; - sentința de condamnare se bazează exclusiv pe declarațiile martorului Gh.Curoglu, care este tatăl părții vătămate, - nu a ținut cont de declarațiile martorului A.Verdeș; - nu este clar care anume probe stau la baza condamnării lui V.Cebotari; - instanța nu a luat în considerare că potrivit procesului-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 28.01.2018, partea vătămată a declarat că G.Guzun a fost cel mai liniștit dintre colaboratorii de poliție și că în timp ce s-a aflat în comisariat nu a fost maltratat de către acesta; - instanța nu a luat în considerare argumentele plângerii părții vătămate, în baza căreia a fost pornită urmărirea penală; - instanța a încălcat principiul prezumției nevinovăției, contradictorialității și a accesului liber la justiție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, apelul declarat de către procuror a fost respins ca nefondat, iar apelurile declarate de avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților și inculpați au fost admise, casată sentința în partea stabilirii pedepsei lui G.Guzun și V.Cebotari, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care G.Guzun și V.Cebotari au fost condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal la câte 5 ani închisoare, pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani, iar în

temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 ani, pentru fiecare.

Instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților V.Cebotari și G.Guzun de comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, fiind întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni, totodată, corect achitându-l pe V.Bazatin, pe motiv că în acțiunile acestuia nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

Instanța de apel a constatat ca fiind demonstrat cu certitudine că acțiunile inculpaților V.Cebotari și G.Guzun au fost îndreptate anume în scopul înfrângerii rezistenței părții vătămate Ig.Curoglu, pentru a-l impune pe acesta să-și recunoască vina, având scopul de a impune prin asemenea procedee descoperirea unei presupuse infracțiuni.

De asemenea, instanța de apel a reținut că prima instanță a examinat cauza minuțios, multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate, iar motivele invocate de către acuzare privind faptul că prima instanță greșit a dispus achitarea lui V.Bazatin le-a apreciat drept neîntemeiate, or, acuzatorul nu a prezentat probe ce ar confirma că numitul ar fi comis infracțiunea imputată.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, de lipsa circumstanțelor agravante, de faptul că infracțiunea imputată face parte din categoria celor grave, de personalitatea inculpaților și vârsta lor, că se caracterizează pozitiv, nu au antecedente penale, iar V.Cebotari are un copil minor la întreținere, a conchis că față de inculpați pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motiv că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - eronat a menținut sentința în partea achitării inculpatului V.Bazatin; - nu s-a clarificat care este motivul achitării acestuia, precum și greșit a făcut referire la motivul statuat la art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală; - nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal și eronat a aplicat față de inculpații V.Cebotari și G.Guzun prevederile art.90 Cod penal, stabilindu-le o pedeapsă prea blândă.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2017, recursul procurorului a fost admis, casată total decizia instanței de apel și trimisă cauza penală spre rejudecare în aceeași instanță de apel.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a constatat că instanța de apel, la adoptarea soluției de menținere a sentinței în partea achitării lui V.Bazatin, pripit a reținut prevederile stipulate în art.390 Cod de procedură penală, or, prima instanță a constatat că organul de urmărire penală nu a administrat probe ce ar demonstra că V.Bazatin ar avea calitatea de subiect al infracțiunii de tortură, însă art.390 alin.(1) Cod de procedură penală, la care face trimitere instanța, nu prevede un astfel de motiv, ci motivul „nu s-a constatat existența faptei infracțiunii”, care, la rândul său, nu

este aplicabil speței, având în vedere că instanța de fapt a constatat existența faptei infracțiunii, reținând că nu a fost comisă de inculpat.

De asemenea, instanța a reținut drept temei și faptul că inculpatul nu este subiect al infracțiunii (art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii), totuși, la constatarea faptei inculpaților V.Cebotari și G.Guzun a reținut că fapta imputată acestora a fost comisă în complicitate, indicându-l inclusiv pe V.Bazatin. În acest caz, instanța urma să-l recunoască vinovat de săvârșirea faptei prevăzute de art.42 alin.(5), 309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal, nefiind necesar ca inculpatul V.Bazatin să întrunească toate condițiile pentru a avea calitatea de subiect al răspunderii penale pentru fapta prevăzută la art.309¹ Cod penal, fiind suficientă doar constatarea cu privire la complicitatea lui.

Prin urmare, instanța de recurs a stabilit că instanța de apel urma să desființeze sentința în partea respectivă și, în conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, să pronunțe o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fiind obligată să respecte dispozițiile art.385 și 394 Cod de procedură penală.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, instanța de recurs a considerat că instanța de apel a aplicat pripit față de inculpați prevederile art.90 Cod penal, deoarece aceleași circumstanțe și împrejurări au fost reținute și la aplicarea termenului pedepsei minime cu închisoare prevăzută de norma imputată, ceea ce indică că aceluiași situații de drept le-au fost acordate o dublă valență juridică.

Astfel, instanța de recurs a conchis că, în partea individualizării pedepsei, concluziile instanței de apel nu au fost suficient de clare și motivate.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, au fost admise apelurile declarate de către procuror, avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților V.Cebotari, G.Guzun și inculpați, inclusiv din oficiu, conform prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, casată sentința în partea descriptivă constatatoare și în partea achitării lui V.Bazatin, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Bazatin a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.309¹ alin.(3) lit.c) și e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel *a constatat că Cebotari Vitalie*, activând în funcția de inspector al poliției criminale a Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani al CGP mun.Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr.26EF din 06.06.2008, emis de către Ministrul Afacerilor Interne al R.Moldova, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a încălcat grav cerințele art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituție, art.1, 2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14 și 15 din Legea cu privire la poliție nr.416-XII din 18.12.1990, pct.16 lit.a), b) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10.05.2006 și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, conform cărora, în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, depășirea de către colaboratorii poliției a atribuțiilor lor în ceea ce privește aplicarea forței atrage după sine răspunderea prevăzută de lege, iar

fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul R.Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, este dator să procedeze în conformitate cu atribuțiile stabilite prin această lege, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații și mărturisiri cu privire la maltratarea și extorcarea banilor de la Verdeș Alexandru, de a-l pedepsi pentru fapta ilicită, de comiterea căreia îl bănuia, de a-l intimida și de a face presiune asupra acestuia, i-a provocat, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice fizice și psihice, acțiuni de tortură, în următoarele circumstanțe:

La data de 28 martie 2010, după orele amiezii, Cebotari Vitalie, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorul Secției poliție criminală a Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Guzun Grigore a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta Comisariatului de poliție a sectorului Buiucani mun.Chișinău (după cum se numea la acel moment), în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, care ar fi avut loc la 27 martie 2010 în sect.Centru al mun.Chișinău. Fiind luat în biroul de serviciu al lui Cebotari Vitalie din incinta Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Cebotari Vitalie, dându-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor, informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru, i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu palmele peste față, după care l-a pus pe Curoglu Igor cu fața la perete, cu picioarele desfăcute și i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele în zona interioară a membrelor inferioare, provocându-i în mod intenționat dureri și suferințe puternice, fizice și psihice.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, Cebotari Vitalie, văzând că Curoglu Igor refuză să semneze o declarație din numele său, urmărind scopul înjosirii și înfrângerii rezistenței fizice și psihice a acestuia, a scos dintr-un cuier confecționat din metal, ce se afla în birou, țeava acestuia și i-a aplicat ultimului un șir de lovituri în regiunea pieptului, după care, având intenția cauzării unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, l-a așezat pe scaun, obligându-l să întindă mâinile pe masa, lovindu-l de câteva ori cu dosul unei rigle confecționate din metal peste degetele mâinilor.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, caracterizate prin: echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc). Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la partea vătămată: echimozele de la nivelul fețelor interne ale coapselor, conform „Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către partea vătămată.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.228a-2014, s-a stabilit că, în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, care din spusele acestuia s-au manifestat prin cefalee, dereglări de somn, anxietate sporită, hipervigilență, tensionare, instabilitate emoțională și scăderea nivelului de autoapreciere, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegațiile numitului despre tortură.

Guzun Grigore, activând în funcția de inspector al poliției criminale al Secției de poliție orașelul Durlești a Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani al CGP

mun.Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr.282EF din 23.06.2009, emis de către Ministrul Afacerilor Interne al R.Moldova, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a încălcat grav cerințele art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituție, art.1, art.2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.14 și 15 din Legea cu privire la poliție nr.416-XII din 18.12.1990, pct.16 lit.a), b) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10.05.2006 și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, conform cărora, în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, depășirea de către colaboratorii poliției a atribuțiilor lor în ceea ce privește aplicarea forței atrage după sine răspunderea prevăzută de lege, iar fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul R.Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, este dator să procedeze în conformitate cu atribuțiile stabilite prin această lege, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații și mărturisiri cu privire la maltratarea și extorcarea banilor de la Verdeș Alexandru, de a-l pedepsi pentru fapta ilicită, de comiterea căreia îl bănuia, de a-l intimida și de a face presiune asupra acestuia, i-a provocat, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice fizice și psihice, acțiuni de tortură, în următoarele circumstanțe:

La data de 28 martie 2010, după orele amiezii, Guzun Grigore, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorul Secției poliție criminală a Comisariatului de poliție Buiucani, mun.Chișinău, Cebotari Vitalie a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani, mun.Chișinău (după cum se numea la acel moment), în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, care ar fi avut loc la 27 martie 2010, în sect.Centru al mun.Chișinău. Guzun Grigore, dându-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor, informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru, i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu picioarele în zona interioară a membrilor inferioare, în timp ce Curoglu Igor stătea cu fața la perete și picioarele depărtate.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, caracterizate prin: echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc). Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la partea vătămată: echimozele de la nivelul fețelor interne ale coapselor, conform „Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către partea vătămată.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.228a-2014, s-a stabilit că, în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară, care din spusele acestuia s-au manifestat prin cefalee, dereglări de somn, anxietate sporită, hipervigilență, tensionare, instabilitate

emoțională și scăderea nivelului de autoapreciere, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegațiile numitului despre tortură.

De către organul de urmărire penală, inculpatul *Bazatin Vitalie* a fost învinuit de faptul că, efectuând stagiarea la CPs Buiucani a CGP mun.Chișinău, pentru funcția de inspector al poliției criminale acționând cu titlul oficial fiind cunoscut cu Cebotari Vitalie și Guzun Grigore, și știind că ultimii activează în calitate de inspectori ai Secției poliție criminală a CPs Buiucani, conștientizând că Cebotari Vitalie și Guzun Grigore sunt persoane cu funcție de răspundere, punând la cale săvârșirea împreună cu ultimii a unor acțiuni de tortură, le-a acordat sprijin și chiar a contribuit activ la executarea actelor criminale, acționând împreună și de comun acord.

Astfel, Bazatin Vitalie împreună cu Cebotari Vitalie și Guzun Grigore au încălcat grav cerințele art. 3 CEDO adoptată la Roma la 04.11.1950, art. 24 alin. (2) din Constituția R.Moldova, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații și mărturisiri cu privire la maltratarea și extorcarea banilor de la cet.Verdeș Alexandru, de a-l pedepsi pentru fapta ilicită, de comiterea căreia îl bănuia, de a-l intimida și de a face presiune asupra acestuia, i-a provocat, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice fizice și psihice lui Curoglu Igor, acțiuni de tortură, în următoarele circumstanțe:

La 28.03.2010, aproximativ după orele amiezii, Bazatin Vitalie, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorii Secției poliție criminală a CPs Buiucani, mun.Chișinău, Guzun Grigore și Cebotari Vitalie a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta CPs Buiucani (după cum se numea la acel moment) mun. Chișinău în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, care ar fi avut loc la 27.03.2010 în sect. Centru, mun.Chișinău. Fiind luat în biroul de serviciu al lui Cebotari V. din incinta CPs Buiucani, amplasat în mun.Chișinău str.Calea Ieșilor, 12, Cebotari Vitalie dându-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu palmele peste față, după care l-a pus pe Curoglu Igor cu fața la perete, cu picioarele desfăcute și i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele în zona interioară a membrilor inferioare, provocându-i în mod intenționat dureri și suferințe puternice, fizice și psihice.

În continuarea acțiunilor sale ilegale Bazatin Vitalie văzând că Curoglu Igor refuză să semneze o declarație din numele său, urmărind scopul înjosirii și înfrângerii rezistenței fizice și psihice a acestuia, a scos dintr-un cuier confecționat din metal ce se afla în birou țeava acestuia și i-a aplicat ultimului un șir de lovituri în regiunea pieptului, după care având intenția cauzării unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, l-a așezat pe Curoglu Igor pe scaun, obligându-l să întindă mâinile pe masă, lovindu-l de câteva ori cu dosul unei rigle confecționate din metal peste degetele mâinilor.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, caracterizate prin: echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc). Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la partea vătămată: echimozele de la nivelul fețelor interne ale coapselor, conform

„Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către partea vătămată.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.228a-2014 s-a stabilit că în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat o traumă psihologică de intensitate ușoară, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegațiile lui Curoglu Igor despre tortură.

În partea ce îi vizează pe inculpații V.Cebotari și G.Guzun, instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, fiind întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Instanța de apel a indicat că vinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile părții vătămate Ig.Curoglu, ale martorilor P.Vavric, Gh.Curoglu, Al.Barbăroșie, D.Crivașeeva, A.Roșca, V.Curoglu, M.Buga, V.Ceban, Al.Verdeș și actele cauzei - procesele-verbale de ridicare din 29.10.2013 și 29.01.2014, de examinare din 30.10.2013 și 27.06.2014, de recunoaștere a persoanelor după fotografie din 28.01.2014, de verificare a declarațiilor părți vătămate la locul infracțiunii din 05.03.2014; rapoartele de constatare medico-legală nr.1252 din 29.03.2013, de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013 și nr.1366/D din 26.06.2014, de expertiză psihiatrico-legală nr.228 a din 25.03.2014; informația nr.18795 din 04.11.2013 și nr.18797 din 04.11.2013, transmise de către IP Buiucani către Procuratura Buiucani, mim.Chișinău; copiile materialului R-1 al CPS Centru, mun.Chișinău nr.1042 2010, înregistrat în baza plângerii lui Al.Verdeș referitor la acțiunile lui Ig.Curoglu.

Astfel, instanța de apel a precizat că probele enumerate supra și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dezbăt în totalitate argumentele apelanților, precum că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost probată.

Consecvent, instanța de apel a indicat că nu poate fi reținut argumentul invocat de către apărare cu referire la aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate și a martorilor, dar și a probelor administrate, or, martorii au depus declarații consecvente, sub jurământ, mai mult decât atât, fiind confirmate, inclusiv prin alte materiale administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, nefiind combătute prin alte probe de către partea apărării.

În particular, referindu-se la declarațiile date de către partea vătămată Ig.Curoglu în ședința de judecată, instanța de apel a menționat că acestea urmează a fi apreciate critic, or, acesta fiind întrebat dacă confirmă declarațiile date în faza urmăririi penale și în procesul de audiere de către judecătorul de instrucție a răspuns afirmativ, confirmând veridicitatea declarațiilor, astfel că prima instanță întemeiat a considerat că declarațiile părții vătămate date pe parcursul cercetării judecătorești, precum că dânsul nu-i recunoaște pe inculpații V.Cebotari și G.Guzun au fost date sub influență.

În contextul celor expuse, instanța de apel a respins argumentele părții apărării, invocate în apel, precum că acuzarea nu a administrat probe concludente și utile în ceea ce privește acțiunile de tortură, bazându-se pe declarațiile părții vătămate. La fel, instanța a respins argumentul, precum că prima instanță doar a transcris declarațiile

părții vătămate și a martorilor, iar probele materiale nu au fost examinate de către instanță, or, prima instanță și-a argumentat pe deplin poziția, la baza acesteia fiind pusă cercetarea în ansamblu a circumstanțelor cauzei, precum și legislația penală pertinentă.

Concomitent, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților, acestea fiind combătute prin declarațiile părții vătămate, ale martorului Gh.Curoglu și raportul de expertiză medico-legală nr.1366/D din 26.06.2014, potrivit căruia lui Ig.Curoglu i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoze pe membrele inferioare, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu bastonul de cauciuc), posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, iar ținând cont de aspectul morfologic și caracterul leziunilor corporale depistate, cauzarea lor în rezultatul automutilării sau căderii se exclude.

Cu referire la argumentul părții apărării, precum că partea vătămată s-ar fi aflat în stare de ebrietate narcotică, instanța de apel a precizat că, deși acest lucru s-a confirmat prin ordonanța procurorului sect.Centru, mun.Chișinău, N.Geru din 27.06.2010, aceste împrejurări nu schimbă situația de fapt a lucrurilor, având în vedere că prevederile art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Omului au un caracter absolut, potrivit căruia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

În concluzie, instanța de apel a precizat că apelurile declarate de către avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților și inculpați sunt nemotivate, iar nerecunoașterea vinovăției instanța a considerat-o drept o metodă de apărare și un drept al acestora de a nu se autoincrimina.

Totuși, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a constatat că infracțiunea a fost comisă împreună cu V.Bazatin, or, potrivit sentinței aceleiași instanțe acesta a fost achitat, pe motiv că în acțiunile lui nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

Cu referire la acest ultim aspect, instanța de apel a precizat că prima instanță, în partea descriptivă a sentinței, just a constatat că V.Bazatin nu a participat la comiterea infracțiunii imputate lui și celorlalți doi inculpați - V.Cebotari și G.Guzun, însă incorect a dispuns achitarea acestuia pe motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii. Astfel, instanța de apel, examinând materialele cauzei, a conchis că V.Bazatin corect urmează a fi achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 309¹ alin.(3) lit.c), e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia, de persoana inculpaților, că anterior nu au fost condamnați, că drept circumstanță atenuantă a fost reținută - comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni grave, iar circumstanțe agravante nu au fost reținute, că nu și-au recunoscut și nu și-au conștientizat vina, și respectiv nu se căiesc pentru fapta comisă, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a conchis că corijarea și reeducarea acestora poate avea loc doar prin izolarea lor de societate, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de probațiune.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul R.Medeleanu în numele inculpaților V.Cebotari și G.Guzun care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.4), 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel, pe motiv că judecata a avut loc fără participarea apărătorului; - în cadrul instanței de apel, persoana care a acordat asistență juridică inculpaților nu dispunea de licență privind activitatea de avocat, fiindu-i retrasă anterior examinării cauzei în instanța de apel, fapt despre care inculpații au aflat ulterior pronunțării deciziei instanței de apel, astfel acestora fiindu-le încălcat dreptul la apărare; - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța, contrar prevederilor art.410 Cod de procedură penală, a admis apelurile procurorului și apărării, nefiind clară poziția instanței și soluția adoptată cu privire la situația apelanților în propriul apel; - nu sunt clare motivele admiterii apelurilor apărării și care este situația favorabilă creată prin admiterea acestora; - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța nu a ținut cont de toate circumstanțele atenuante la individualizarea pedepsei penale și eronat a conchis că în speță nu este rațională aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

9. Judecând recursul ordinar declarat de către R.Medeleanu în numele inculpaților în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În sensul art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Recurentul în recurs a invocat drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.4), 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când judecata a avut loc fără participarea apărătorului, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea și-au găsit confirmare.

Astfel, Colegiul penal atestă că asigurarea dreptului la apărare este una dintre garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei în contradictoriu, întrucât participarea apărătorului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților inculpatului prevăzute de lege și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei. Acest drept este stipulat în art.26 din Constituția R.Moldova, art.6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și art.66 alin.(2) pct.5) Cod de procedură penală, potrivit cărora acuzatul are dreptul să-și aleagă apărător care să participe la proces prin contract încheiat fie cu inculpatul, fie cu rudele acestuia.

Potrivit materialelor dosarului, împotriva sentinței primei instanțe a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței în partea achitării lui V.Bazatin, avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, și inculpați, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și achitarea lor, deoarece cauza nu s-a examinat sub toate aspectele și obiectiv, instanța nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor, motivarea sentinței fiind superficială și unilaterală.

Instanța de apel a admis apelurile declarate de către procuror, de către avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, și inculpați, casată sentința în *partea descriptivă constatatoare* și în partea achitării lui V.Bazatin, și pronunțată în

această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Bazatin a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.309¹ alin.(3) lit.c) și e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul R.Medeleanu, care a invocat că persoana care a acordat asistență juridică inculpaților V.Cebotari și G.Guzun în cadrul instanței de apel nu dispunea de licență privind activitatea de avocat, fiindu-i retrasă licența anterior examinării cauzei în instanța de apel, și acesta nu întrunea calitatea de apărător în sensul art.67 Cod de procedură penală, fapt despre care inculpații au aflat abia după pronunțarea deciziei, prin ce le-a fost încălcat dreptul la apărare.

În acest sens Colegiul penal atestă că, potrivit art.401 Cod de procedură penală, împotriva sentinței poate declara apel și avocatul în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art.70 alin.(1) Cod de procedură penală.

Conform art.70 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător la inițiativa bănuितului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane, cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere, iar pentru a confirma calitatea și împuternicirile sale, *apărătorul prezintă organului de urmărire penală sau instanței, documentul ce confirmă apartenența lui la avocatură, că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației R.Moldova, mandatul biroului de avocați sau de un alt document ce îi confirmă împuternicirile.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în primă instanță în prezența inculpaților și avocatului S.Moraru, în baza mandatului nr.0544572, seria MA conform contractului de asistență juridică nr.37 din 11.06.2014. Apel asupra sentinței a declarat I.Gherțescu în numele inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, care a participat în instanța de apel în calitate de avocat, reprezentând interesele acestora, anexând la cererile de apel mandatele pentru acordarea asistenței juridice nr.0882099 și respectiv, nr.0882098 din 22.06.2016. Potrivit mandatelor, I.Gherțescu activează în baza licenței nr.1919 din 25.06.2010 (f.d.239-244 v.3).

Potrivit art.361 alin.(2) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei, președintele ședinței de judecată verifică dacă nu sunt circumstanțe care fac imposibilă participarea apărătorului la procesul penal conform prevederilor art.72, care stipulează că, apărătorul nu are dreptul să participe la procesul penal în cazul în care nu poate fi apărător în baza legii, și urmează a fi înlăturat din procesul penal.

De aici se prezumă că, odată cu declararea apelului de către avocat în numele inculpatului, instanța de apel urmează să verifice împuternicirile apelantului, iar o atenție deosebită se va acorda cazului când apelul este declarat de către un alt avocat în numele inculpatului, care nu a participat în prima instanță.

Reieșind din textul recursului ordinar, cât și din informația Uniunii Avocaților nr.UA/660/18 din 07.11.2018 (f.d.121 v.5), licența lui I.Gherțescu a fost suspendată începând cu 25.12.2015, acesta ne mai având dreptul de a exercita profesia de avocat.

Prin urmare, se constată că instanța de apel nu a verificat împuternicirile lui I.Gherțescu, care a declarat apel și le-a apărat interesele inculpaților în instanța de apel, care, de fapt, nu avea dreptul de a exercita profesia de avocat, astfel fiind

încălcat unul dintre cele mai importante drepturi ale acestora - dreptul la apărare, garantat de art.26 din Constituția R.Moldova.

Complementar, instanța de recurs menționează că potrivit art.409 alin.(2) și 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului. Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința *parțial sau total*, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Consecvent, Colegiul penal reiterează cele reținute mai sus și anume, că instanța de apel a admis apelurile declarate de către procuror, de către avocatul I.Gherțescu în numele inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, și inculpați, a casat sentința în *partea descriptivă constatatoare* și în partea achitării lui V.Bazatin, și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Bazatin a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.309¹ alin.(3) lit.c) și e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat, în rest, menținând dispozițiile sentinței.

Astfel, se reliefează situația în care, instanța de apel a menținut dispozițiile sentinței în partea inculpaților V.Cebotari și G.Guzun, deși în descriptiv a constatat o altă faptă decât cea constatată de către prima instanță, în care, de această dată, *nu mai figurează V.Bazatin*, or, într-o astfel de situație, sentința urma a fi casată în totalitate, cu stabilirea unei noi fapte în privința celor vizați.

Or, reieșind din prevederile art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, o hotărâre judecătorească nu poate fi casată parțial, în partea „*descriptivă constatatoare*”, iar în același timp, să se indice în dispozitiv că se casează sentința în partea achitării lui V.Bazatin, în rest, menținându-se dispozițiile sentinței, îmbinând în așa fel, dispoziții contradictorii.

Prin urmare, Colegiul penal a conchis că instanța de apel, la examinarea cauzei penale de față, nu a dat deplină eficiență prevederilor art.385, 394, 414-415 și 417 Cod de procedură penală, pronunțând o hotărâre al cărei motivare nu corespunde cu dispozitivul, dar și al cărei dispozitiv este contradictoriu, fapt ce se echivalează cu erori judiciare.

În contextul celor expuse supra, Colegiul penal precizează că, potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Având în vedere că eroarea de drept menționată nu poate fi corectată de către instanța de recurs, inculpaților fiindu-le încălcat dreptul la apărare în instanța de apel, fiind lipsiți de o judecare corectă a apelurilor, iar în consecință, fiindu-le încălcat dreptul la un proces echitabil, principiu reflectat în art.6 din Convenția EDO, Colegiul penal consideră că respectiva cauză penală urmează să fie trimisă spre o nouă judecare în instanța de apel, care se va pronunța la modul corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel și recurs, nominalizate și în prezenta decizie, va aprecia profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, le va da o apreciere cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, va elucida faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, își va argumenta clar concluziile, va respecta prevederile art.394, 414 Cod de

procedură penală și, în dependență de datele obținute, va pronunța o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, în partea ce-i vizează pe aceștia, în cauza penală în privința inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate se mențin.

În partea casată, decizia nu este susceptibilă de atac, iar în partea în care a fost menținută este irevocabilă, pronunțată integral la 18 decembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru